

obecně, že za daných poměrů sotva je možný nějaký jiný návrh podstatně dokonalejší, který by mohl uspokojiti všechny. Návrh jistě zasluhuje pozornosti právnických kruhů, což platí též o ostatních návrzích, jež výbor zřízený při harvardské universitě letos vypracoval. (Návrh byl uveřejněn též jako příloha červencového sešitu r. 1932 časopisu *The American Journal of International Law*, vydávaného americkou společností pro mezinárodní právo.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Smlouvu s úřadem v zastoupení státu, pokud tento vystupuje jako orgán veřejné správy, lze uzavřít jen písemně. Předpisu § 863 obč. zák. o konkludentním prohlášení vůle nelze při úkonech úředních použítí. Plná moc platí jen pro jednání v ní uvedené, nikoli též pro použití zprostředkovatele.

Z d ů v o d ů rozhodnutí nejv. soudu: Odvolací soud zamítl žalobní nárok, poněvadž nedošlo mezi žalobcem a žalovaným státem k platné smluvě zprostředkovatelské, když nebylo tu projevu souhlasné vůle obou stran, poněvadž jednak projev státu, zastoupeného státním úřadem statistickým, podle povahy věci, zvláště též vzhledem k potřebě úřední evidence, může se státi jen písemně, jednak poněvadž jednající úředníci nebyli zmocněni ministerstvem veřejných prací, jež jest kompetentním k obstarávání místností pro státní úřady, uzavřítí smlouvu zprostředkovatelskou.

První právní názor byl vysloven již tímto nejv. soudem v rozh. čís. 4853 sb. n. s., na které se poukazuje. Dovolatel sám praví, že jest zcela správné, když při záležitostech správních, to jest veřejnoprávních, se vyžaduje písemného projevu úřadu k dotyčnému úkonu správním, že však pro obor práva soukromého je toto stanovisko zákonem neodůvodněné. Tu však přehlíží, že i při smlouvách, které spadají do oboru práva soukromého, vystupuje stát jako smluvník buď jako orgán veřejné správy, buď jako majitel nemovitosti nebo provozovatel obchodního nebo průmyslového podniku. Pouze v poslednějším případě je postaven na roveň jiným osobám, kdežto v prvnějším vystupuje jako nositel imperia (srov. rozh. sb. n. s. čís. 7247). Nemůže býti o tom pochyby, že služba státní statistiky, k níž podle zákona z 28. ledna 1919 čís. 49 Sb. z. a n. jako orgán výkonný povolán jest státní úřad statistický, spadá do oboru veřejné správy. Když úřad ten předsevzme úkon, sloužící k provedení úkolu jemu svěřeného, jako opatření úředních místností, vystu-

puje jako orgán veřejné správy, a jest proto jeho způsobilost býti smluvníkem posuzovati podle této jeho povahy. Nebylo proto třeba, aby to vyslovil nějaký zvláštní zákon. Jest ovšem bez významu, zda v jiných případech státní úřady uznávaly závaznost smluv, jinak uzavřených. Okolnost, že smlouva, o kterou žalobní nárok jest opřen, není zvláště zákonem upravena, jest nerozhodnou, poněvadž i pro takovou smlouvu platí všeobecné předpisy o smlouvách, tedy i požadavek projevu souhlasné vůle stran. Není tedy třeba ostatními vývody, které dovolatel v té příčině uplatňuje, se zabývat. Tím padá též dovolací důvod § 503 čís. 3 c. ř. s., uplatňovaný v tom směru, že údaj odvolacího rozsudku, že žalobce netvrdil, že statistický úřad jako takový uzavřel s ním smlouvu zprostředkovatelskou. Neboť, třebaž to žalobce tvrdil, byl zamítavý výrok odůvodněn, když, jak odvolací soud dále uvádí při tomto údaji, netvrdil, že by mu byl tento úřad uzavření takové smlouvy písemně potvrdil. Z hořejší úvahy plyne také, že ke smlouvě se státem nemohlo dojíti ani konkludentními činy státního úřadu statistického nebo jeho úředníků (srov. rozh. sb. n. s. čís. 7247), a že jest vedlejším, že dr. A. byl oprávněn úřad ten na venek zastupovati a zejména opatřiti proň místnosti potřebné.

Pokud se týče druhého právního názoru, jest jen podotknouti, že tvrzení dovolatelovo, že zmocnění uzavřít smlouvu nájemní obsahuje v sobě také zmocnění uzavřít smlouvu zprostředkovatelskou, s ní související, poněvadž bez této nemůže dojíti ani k oné, jest očividně bezpodstatným. Je též bez významu, zda zmocnění týkalo se najmutí již určitých místností či pouze vhodných. Neboť plná moc platí jen pro právní jednání v ní uvedené, a pro jednání, kterého k tomuto právnímu jednání jest nutně zapotřebí, což o použití zprostředkovatele nelze říci.

Marně odvolává se dovolatel na zásadu poctivosti a víry v právním jednání. Neboť ta by přicházela v úvahu při výkladu smlouvy. Když však k takové nedošlo, nemůže o ní býti řeči. Také z ustanovení § 879 odst. 1 obč. zák. nemůže dovolatel ničeho s úspěchem vyvozovati, poněvadž kdyby smlouva byla nicotná, padal by tím právní důvod, o který svůj nárok opírá.

Pokud dovolatel uplatňuje, že by mu v nejnepříznivějším případě příslušela podle § 1037 obč. zák. náhrada režie, v jeho kanceláři v letech 1928 a 1929 vynaložené, nelze se tím zabývat, poněvadž z tohoto právního důvodu nežaloval.

Rozhodnutí nejv. soudu v Brně ze dne 22. října 1932 č. j. Rv I 1348/32/1. Dr. Jar. Koutník.